

ДОКЛАД

на община Дулово
за 2023 г.

в изпълнение на
**ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ ЗА
РАВЕНСТВО, ПРИОБЩАВАНЕ И УЧАСТИЕ НА РОМИТЕ
(2021-2030)**

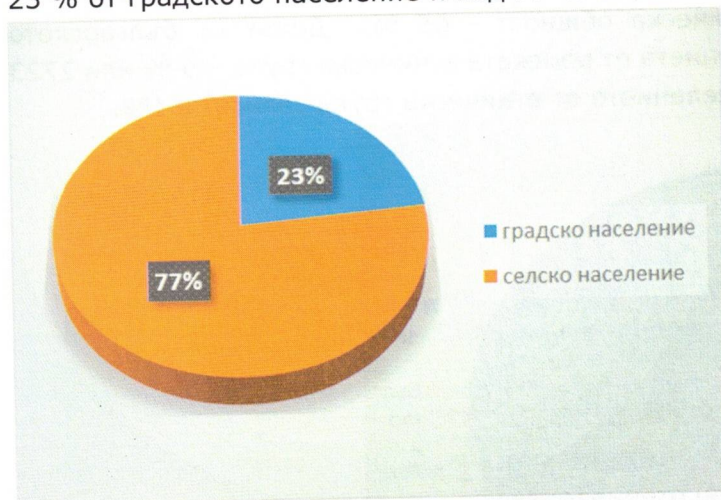
на област Силистра

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

1. Община Дулово

Брой на населението по етнически групи.

По данни от ГРАО за 2023 г. населението на община Дулово по постоянен адрес са 37652 души по настоящ адрес 30248 души. На територията на общината живее над 23 % от градското население и над 77 % от селското население в областта.

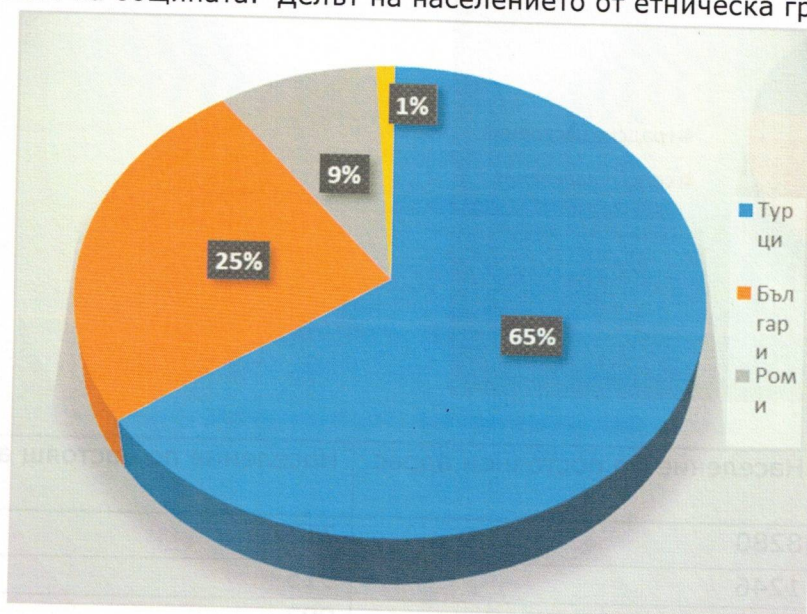

Населено място	Население по постоянен адрес	Население по настоящ адрес
Дулово	8280	7177
Боил	1246	915
Водно	1153	907
Вокил	1849	1273

Върбино	39	32
Грънчарово	469	429
Долец	601	509
Златоклас	855	674
Козяк	398	365
Колобър	1022	512
Межден	908	673
Овен	1299	1011
Окорш	1859	1590
Орешене	451	388
Паисиево	1281	906
П. Таслаково	684	428
Поройно	1634	1420
Правда	2224	1743
Прохлада	367	320
Раздел	981	658
Руйно	1099	878
Секулово	1081	968
Скала	258	163
Черковна	976	770
Черник	3231	2720
Чернолик	1783	1473
Яребица	1624	1346
Общо	37652	30248

Населени места (квартали, махали) с компактно ромско население на територията на общината.

Характерно за етническия състав на населението на община Дулово е по-високият относителен дял на турската етническа общност - 65 %. Делът на българското население - 25 %. Делът на населението от ромската етническа група - 9 % или 2723 жители на общината. Делът на населението от етническа група „власи“ е 1%.

От данните се вижда, че ромския етнос е трети по численост след българската и турската общност. Продължава тенденцията част от хората, които назоваваме „роми“ или „цигани“ да се самоопределят като българи, турци, което произтича от правото на преброяваното лице само да определи етническата си принадлежност или да не посочи такава. Това означава, че реалният относителен дял и съответно абсолютният брой на ромското население е по – голям. Трябва да се има предвид, че извън преброяванията на населението, данни по етнически признак не се събират. Данните, с които разполагат например: Дирекция „Бюро по труда“, Дирекция за социално подпомагане /ДСП/ са на основа на доброволно самоопределяне на регистриращите се. Турската етническа група преобладава във всички населени места с изключение на с. Върбино и с. Козяк, където преобладава българската и влашката етническа група.

Населените места с концентрация на роми са селата Правда, Чернолик, Черковна, Секулово и Прохлада. От 9 % самоопределилите се за роми, само в селата Правда и Чернолик са високорискови. За ромите в селата Секулово, Прохлада, Черковна и на улиците „Първа“ и „Трета“ в гр. Дулово няма рискове от битово естество. По неофициални данни на ДСП – Дулово през 2023 г. около 60 ромски семейства са подпомагани с месечни помощи по реда на Закона за социално подпомагане. Или 0.45 % от самоопределилите се като роми попадат в категорията „социално слаби“ семейства.

Брой експерти работещи по етническите и интеграционните въпроси, здравни/образователни/трудова медиатори или други.

В Общинска администрация – Дулово на Старши специалист „Вероизповедания и интеграция на малцинствата“ са вменени задълженията по етнически и интеграционни въпроси. В община Дулово няма експерти по здравни/образователни/ и трудови медиатори. В Центъра за обществена подкрепа – Дулово се предоставя социални услуги, свързани с интеграционните политики на общината.

1. Общински план за интеграция на ромите.

- 1. Да се посочи дали ли е взаимодействие между община и НПО, които работят в сферата на интеграцията и в какво се изразява.**

На територията на община Дулово няма работещо НПО с насоченост към работа с ромската общност. Осъществяват се дейности за ромите в рамките на институционалните задължения на различните организации.

- 2. Да се посочи дали и как местната ромска общност е ангажирана с изпълнението на плана.**

Самата ромска общност не се ангажира и не проявява интерес към плана. Поради липса на неправителствени организации с насоченост към ромите и медиатори не се работи с ангажирането на ромите за изпълнение на плана.

- 3. Да се опишат конкретни трудности и пречки, срещани при изпълнение на местните планове за интеграция на ромите, препоръки и предложения за тяхното решаване.**

Трудност за интеграция на ромите е самоизолацията им в обособени махали и дори села, неграмотността разпространяваща се във всяка възрастова група и с най-важен акцент слабото владение на български език, дори на говоримия. Това не само затруднява учебно възпитателния процес в училищата, но и упражняването на техните права и интереси в обществения живот. Идентифицираните високорискови семейства в общината са малък процент от общо самоопределилите се. Но ако

бедността е предпоставка за различни рискове при тези семейства, то по отношение на приоритета „Образование“ може да се определи, че рискът касае всички роми.

Придобития опит до момента, насочва вниманието към прилагането на интеграционните политики в няколко направления:

- Постоянна работа с родителите за промяна на виждането им за образование, спазване на правила и законност, и придобиване на съзнание за общност с другите етноси в страната;
- Разширяване на информираността за съществуващите и предоставяни социалните услуги с насоченост към ромската общност с цел придобиване на умения за самостоятелно участие в обществения живот, справяне с институционални пречки и осигуряване на базови жизнени потребности;
- Финансиране на дългосрочни и устойчиви дейности в сферата на образованието, чрез които да се осигури възможност за преодоляване на образователни затруднения при децата. Усилията да бъдат насочени към деца в предучилищна и начална училищна възраст.
- Създаване на възможности за придобиване на професии за младежите и придобиване на трудови навици.

4. Общинският план за интеграция на ромите включен ли е в Плана за развитие на общината?

Общинският план за интеграция е включен в Плана за развитие на Община Дулово.

В общинския план на Община Дулово 2021-2030 г. са включени следните стратегически цели:

- Повишаване на жизнения стандарт, като комплекс от образователни, здравни, социални и културни придобивки, и трудова заетост с цел намаляване на социалните неравенства.

Тази стратегическа цел е ориентирана към използване на наличните потенциали за подобряване на жизнения стандарт и създаването на подходящи условия за развитието и реализацията на човешките ресурси в общината, увеличаване на равнището на заетостта и доходите, подобряване на качеството публични услуги от първостепенно значение – здравеопазване, социални услуги, образование и култура.

- Подобряване условията на живот чрез равноправно включване на ромите и другите уязвими групи в социално-икономическия живот.

II. МЕРКИ ОТ НПД, ЗАЛЕГНАЛИ В ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ПО ПРИОРИТЕТИ

1. ПРИОРИТЕТ ОБРАЗОВАНИЕ*

Образователната интеграция е с най-важно значение в Община Дулово за равноправното интегриране на българските граждани - представители на ромския етнос. На територията на Община Дулово има 18 учебни заведения, от които 4 са средни училища, 1 Професионална гимназия по облекло, обслужване и транспорт, 6 основни училища, 1 начално училище и 7 обединени детски градини с 18 филиали в населени места. Във всички села с концентрация на ромско население функционират детски градини и училища. Там където няма детска градина и училище, децата и учениците се извозват с училищни автобуси до съседно село.

През изминалата година образователните институции на територията на общината активно работят по редица програми и проекти, насочени към децата и учениците.

Таблица за учебна 2023 – 2024 г. в Община Дулово. Няма данни за финансовия ресурс на съответната програма, вкл. и за изразходваните средства за 2023 г.

Учебни заведения	Общ брой ученици	Програми и проекти
СУ „В. Левски“ гр. Дулово	912	BG05M2OP001-3.018-0001 „Подкрепа за приобщаващо образование“ Проект BG05M2OP001-5.001-0001 „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“ Проект BG05M2OP001-2.012-0001 "Образование за утрешния ден" Проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“.
СУ"Й. Йовков" с. Окорш	190	Проект № BG05M2OP001-5.001-0001„Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“ Проект BG05M2OP001-2.012-0001 „Образование за утрешния ден“ НП „Занимания по интереси“ Проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“ Проект BG05SFPR001-1.001-0001 „Успех за теб“ Проект BG05M2OP001-3.005-0004 „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“
ПГООТ гр. Дулово	300	Проект № BG05M2OP001-5.001-0001 „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“ Проект BG05M2OP001-2.012-0001 „Образование за утрешния ден“ Проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“ Проект BG05SFPR001-1.001-0001 „Успех за теб“ Проект BG05M2OP001-3.005-0004 „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“ Проект „Еразъм +“
СОУ"Хр. Ботев" с. Паисиево	182	Проект № BG05M2OP001-5.001-0001 „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“ Проект BG05M2OP001-2.012-0001 „Образование за утрешния ден“ Проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за

		успех" Проект BG05SFPR001-1.001-0001 „Успех за теб" Проект BG05M2OP001-3.005-0004 „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование"
ОУ"Д-р Петър Берон"с. Чернолик	69	Проект № BG05M2OP001-5.001-0001 „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи" Проект BG05M2OP001-2.012-0001 „Образование за утрешния ден" Проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех" Проект BG05SFPR001-1.001-0001 „Успех за теб" Проект BG05M2OP001-3.005-0004 „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование"
НУ"Светлина" с. Поройно	35	Проект № BG05M2OP001-5.001-0001 „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи" Проект BG05M2OP001-2.012-0001 „Образование за утрешния ден" Проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех" Проект BG05SFPR001-1.001-0001 „Успех за теб" Проект BG05M2OP001-3.005-0004 „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование"
ОУ"Св. Св. Кирил и Методий"с. Правда	107	Проект № BG05M2OP001-5.001-0001 „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи" Проект BG05M2OP001-2.012-0001 „Образование за утрешния ден" НП „Изкуство и спорт" Проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех" Проект BG05SFPR001-1.001-0001 „Успех за теб" Проект BG05M2OP001-3.005-0004 „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование"
ОУ"Хр. Смирненски гр. Дулово	401	Проект № BG05M2OP001-5.001-0001 „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи" Проект BG05M2OP001-2.012-0001 „Образование за утрешния ден" Проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех" Проект BG05SFPR001-1.001-0001 „Успех за теб" Проект BG05M2OP001-3.005-0004 „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование"
ОУ"Св. Св. Кирил и Методий"с. Секулово	98	Проект № BG05M2OP001-5.001-0001 „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи" Проект BG05M2OP001-2.012-0001 „Образование за утрешния ден" Проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех" Проект BG05SFPR001-1.001-0001 „Успех за теб" Проект BG05M2OP001-3.005-0004

		„Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“
ОУ„Св. Св. Кирил и Методий“с. Черник	102	Проект № BG05M2OP001-5.001-0001 „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“ Проект BG05M2OP001-2.012-0001 „Образование за утрешния ден“ Проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“ Проект BG05SFPR001-1.001-0001 „Успех за теб“ Проект BG05M2OP001-3.005-0004 „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“
ОУ„В. Левски“ с. Яребица	75	Проект № BG05M2OP001-5.001-0001„Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“ Проект BG05M2OP001-2.012-0001 „Образование за утрешния ден“ Проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“ Проект BG05SFPR001-1.001-0001 „Успех за теб“ Проект BG05M2OP001-3.005-0004 „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“

Таблица: за 2023 година „ДГ“ в Община Дулово.

Детска градина	Брой деца	Програми и проекти
ДГ „Щастливо детство“ Дулово	107	Проект BG05M2OP001-3.005-0004 „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“ Проект BG05M2OP001-5.001-0001 „Равен достъп до училищно образование в условията криза“
Водно	12	
Черник	40	
Общо	159	
ДГ „Мир“ Дулово	84	Проект BG05M2OP001-3.005-0004 „Активно приобщаване в системата на предучилищното
Арда	89	
Ясла	33	
Поройно	50	

Общо	256	образование" Проект BG05M2OP001-5.001-0001 „Равен достъп до училищно образование в условията криза"
ДГ „Пролет" Межден	48	Проект BG05M2OP001-3.005-0004 „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование" Проект BG05M2OP001-5.001-0001 „Равен достъп до училищно образование в условията криза"
Колобър	11	
Таслаково	12	
Раздел	12	
Секулово	20	
Общо	103	
ДГ „Първи юни" Окорш	24	Проект BG05M2OP001-3.005-0004 „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование" Проект BG05M2OP001-5.001-0001 „Равен достъп до училищно образование в условията криза"
Вокил	19	
Овен	14	
Общо	57	
ДГ „Пролет" Паисиево	15	
Боил	30	
Долец	10	
Орешене	11	
Общо	66	

ДГ „Здравец“ Чернолик	40	Проект BG05M2OP001-3.005-0004 „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“ Проект BG05M2OP001-5.001-0001 „Равен достъп до училищно образование в условията криза“
Златоклас	23	
Правда	43	
Руйно	17	
Яребица	34	
Общо	157	

Центърът за обществена подкрепа - Дулово и МКБППМП – Дулово, съвместно с училищата и в рамките на собствения си бюджет, ежегодно провеждат консултации и беседи на здравни теми. Приоритет за ръководството на общинската администрация е пълен обхват и включване на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст в образователната система, както и осигуряването на равен достъп до образование на всички деца. Училищата, в които преобладават ученици от малцинствен произход, приоритетно работят за осигуряване на качествено образование в мултикултурна среда, пълно обхващане на всички ромски деца в задължителна училищна възраст, реинтеграция на отпадналите ученици в системата на образованието, превантивни мерки за недопускане отпадането на децата от основно образование, обучение в дух на толерантност в училище и извън него.

- **Анализ и оценка на постигнатото в сравнение с предходните години;**

За предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст от значение е дейността на екипите по Механизма за съвместна работа на институциите. Прилагането му намали броя на учениците, отпадащи от образователната система. Но за задържането им в училище съществена роля имат нагласите за учене на техните родители. Положително може да се оценят резултатите от изпълнението на образователни проекти, по които училищата и детските градини са бенефициенти. Оценявайки постигнатото до момента, е необходимо да се обърне повече внимание на семейството, работата с родителите за промяна на нагласите към задължителното образование и бъдещите предимствата от него.

- **Коректни трудности и пречки, срещани при изпълнението на мерките;**

Сегашното поколение ученици от маргинализираните общности са деца на родители, от които образователната система назад във времето не се интересува и те останаха неграмотни. Битуването им „ден за ден“ предават и на децата си. Разчитането на социални помощи, просия и дарения е начин на живот за вече трето поколение. Характерното за част от общността поведение на „жертви на системата“ или „традицията е такава“ води след себе си до липса на мотивация за промяна и социализация. Неразбирането, нежеланието от страна на тези родители за образование е най – голямата пречка за провеждане на успешна интеграционна политика. Бедността като причина не е основателна, предвид че през последните години са осигурени безплатни учебници, помагала, храна и извозване с училищни автобуси. Независимо от жизнения си статус ромите не приоритизират образованието като ценност.

2. ПРИОРИТЕТ ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ*

Здравеопазването в Община Дулово е в сравнително добро състояние. В МБАЛ – Дулово функционират пет основни отделения и две лаборатории с осигурени необходимия брой специалисти. Но сградата на МБАЛ Дулово се нуждае от цялостен ремонт и ново медицинско оборудване. През настоящата година предстои ремонт на „Спешна помощ“, финансиран по проект. Първична здравна помощ се осъществява от 7 индивидуални практики за извън болнична помощ и 16 практики за стоматологична помощ. Проблем за населението е, че здравните услуги основно са концентрирани в общинския център.

Ромското население в общината е с ниска здравна култура. Поради липса на здравни осигуровки нямат лични лекари и търсят здравни услуги при спешна необходимост. Често бременността при жените не се проследява и се установява в напреднал етап или при раждане. Проблем е, че зачестяват забременяване и раждане при момичета в малолетна и непълнолетна възраст. Деца живеят в семейно съжителство с разрешението на родителите си. В тези случаи държавните институции се намесват след събитията и само проследяват случаите.

Съвместно ЦОП - Дулово, ЦСРИ - Дулово и МКБППМП - Дулово периодично провеждат консултации и беседи с представители на ромската общност по здравни проблеми в рамките на бюджетите си.

Много от данните, необходими за настоящия анализ не са обект на статистика за МБАЛ - Дулово и общопрактикуващите лекари. На територията на Община Дулово няма здравен медиатор. Изпратена е заявка за назначаване на такъв до Националната мрежа на здравните медиатори.

3. ПРИОРИТЕТ ЗАЕТОСТ*

Трудовия опит на основната част от регистрираните безработни роми в Община Дулово обикновено се изчерпват с времена заетост в дейности по озеленяване. През 2023 г. няма включени роми в организирани курсове за професионална квалификация.

Много от ромите търсят работа в страни от Европейския съюз.

Таблица: Брой регистрирани безработни по степен на образование, от тях роми

Показатели	Всичко	По образование				
		Висше	Средно	Средно професионално	Основно	Начално Или По-ниско
Регистрирани Безработни към 31.12.2023г.	875	61	294	207	238	282
От тях: роми	248	1	10	3	41	196

Усилията на служителите Дирекция „Бюро по труда“ – Дулово в работата си с ромския етнос са насочени в следните направления:

- Преодоляване на всякакви форми на дискриминация на местния пазар на труда.
- Провеждане на групово и индивидуално консултиране за професионално ориентиране, мотивиране за активно поведение на пазара на труда и психологична подкрепа за постигане на социална интеграция и устойчива заетост. Запазване на професии с търсене на местния пазар на труда.
- Семейно трудово консултиране на обезкуражени и неактивни членове на семейства, с цел намаляване на риска от маргинализация и отпадане на деца от системата на образованието.

4. ПРИОРИТЕТ ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ*

На територията на Община Дулово, по данни от последното преброяване на населението през 2021 г., самоопределилите се като роми са 9% от общото население. Роми живеят основно в селата Поройно, Чернолик, Черковна, Правда, Секулово и Прохлада. Не съществува голяма разлика между степента на осигурени комунални услуги на ромските жилища и на жилищния фонд в общината като цяло. Данните за общината сочат, че голяма част от улиците с компактно ромско население имат изградена комунална инфраструктура /улична мрежа, електроснабдяване, водоснабдяване, осветление, съобщения, сметосъбиране/. Друга по-малка част от заселилите са извън строителните граници на населеното място са с влошени жилищни условия. Преобладаващата част от постройките там са паянтови сгради, пренаселени, съжителстват 2-3 поколения под един покрив, което се дължи не на традиционната ромска култура, а на липсата на средства за изграждане на друго жилище. Наблюдава се тенденцията през последните 6 – 7 години ромски семейства да строят големи и масивни жилищни сгради с модерно и функционално обзавеждане. Такива има в гр. Дулово, с. Прохлада и с. Поройно. Почти всички ползват автомобили, а някои от тях и скъпи. Не са ясни доходите, с които се изграждат новите масивни жилища на част от тези роми.

Получените от работа в чужбина доходи обикновено ги влагат в строеж на нови жилища и закупуване на автомобили.

5. ПРИОРИТЕТ ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ*

Законодателството гарантира равни възможности и защита от дискриминация за всички, независимо от тяхната етническа принадлежност, пол, възраст, здравно състояние, вероизповедание, сексуална ориентация и други признаци.

МКБППМП Дулово и Детска педагогическа стая към РУ на МВР - Дулово периодично през годината провеждат консултации и беседи в училищата за толерантност, безопасен интернет, агресия в училище, полицейска академия. През 2023 г. са разгледани 34 дела от МКБППМПН - Дулово за противообществени прояви на малолетни, от които 8 сана деца от ромски произход. С тях работят обществени възпитатели към МКБППМП – Дулово в рамките на утвърдения бюджет на комисията.

С правата си в областта на социалното законодателство членовете на ромската общност са добре запознати. Това са предимно права по Закона за социалното подпомагане и Закона за социалните помощи за деца.

6. ПРИОРИТЕТ КУЛТУРА И МЕДИИ*

Културните дейности в общината се реализират основно в читалищата. На територията на Община Дулово функционират 28 читалища. Читалищната дейност е с комплексен характер и включва основно библиотечна дейност и разнообразно любителско творчество (художествена самодейност). Целите на народните читалища са да задоволяват потребностите на гражданите, свързани с: развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в населеното място; запазване на обичаите и традициите на българския народ; разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и достиженията на науката, изкуството и културата; възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание; осигуряване на достъп до информация. Дейността на читалищата се финансира от държавния бюджет по единни разходни стандарти и дофинансира от общинския бюджет за провеждане на мероприятия.

Ромската общност в общината не отразява свои празници, не развиват и художествена самодейност. Ромите в общината нямат своя неправителствена организация.

Поради липса на проследяеми индикатори, отчитащи дейности и финансови ресурси, насочени към приобщаване, равенство и участие на ромите, Докладът е непълен и не отразява всички дейности и мерките по тяхното приобщаване. В рамките на своите правомощия и финансов ресурс, институциите изпълняват задължения си за обезпечаване на правата и интересите на представителите на ромската общност в Р България.

С уважение,

ИНЖ. НЕВХИС МУСТАФА

КМЕТ НА ОБЩИНА ДУЛОВО

